

vrijdag 8 maart 2024
ReeHorst, Ede

DE BIJBLIJFSESSIE OUDERENGENEESKUNDE 2024

Een compact beeld van actuele thema's

scem.

“Een dag vol praktische informatie en actuele ontwikkelingen”

In deze succesreeks houden we u uiteraard in 2024 wederom op de hoogte van actuele ontwikkelingen in relevante vakgebieden. De stijging van het aantal 75-plussers betekent ook dat er steeds meer ouderen zijn met één of meerdere chronische aandoeningen. Deze zorg is complex, het is daarom belangrijk up-to-date te zijn. Ook deze editie biedt een gevarieerd programma met onderwerpen waarover u wordt bijgepraat door gerenommeerde sprekers die de problematiek van de fragiele oudere kennen.

De dag begint met internist ouderengeneeskunde Hanneke Joosten. Zij bespreekt aan de hand van casuïstiek de evaluatie van klachten die voortvloeien uit elektrolytstoornissen, nierfalen en secundaire metabole stoornissen. Vervolgens aandacht voor polyneuropathie, met name CIAP, waarbij axonen in voeten en benen (soms ook in handen en armen) beschadigd raken en prikkels niet of niet goed doorgeven. Melvin Lafeber (o.a. farmacoloog) en specialist ouderengeneeskunde Sharon Moerman behandelen medicatiekeuze bij fragiele ouderen. Hoe doe je dat op een zinvolle en veilige manier.

Na de lunch hoort u van klinisch geriater Maarten van der Ven de nieuwste inzichten over de acute behandeling van de patiënt met een heupfractuur. Is opereren wel altijd de automatische keuze? Daarna gaat internist-oncoloog en hospice-arts Alexander de Graeff in op de herziening van de Handreiking Bewust stoppen met eten en drinken, die naar verwachting in januari 2024 gepubliceerd zal worden. MDL-arts Peter Stokkers bespreekt de vele valkuilen bij de behandeling van defecatieproblemen. En tot slot leert u van psychiater Sonja Rutten de fijne kneepjes van het vaak lastige gesprek bij Functionele Neurologische Stoornissen.

Natuurlijk is er ruim tijd voor het luisteren naar de mooie line-up aan sprekers, maar ook voor interactie en vragen. Over die patiënt waarmee u niet verder komt. Of waar de diagnose lastig is. Of waar behandelen weinig zin meer heeft, maar kwaliteit van leven wèl.

Zien we u ook (weer) in Ede?

*Programmacommissie
Janneke Baan, internist ouderengeneeskunde
Anne Lefebre, specialist ouderengeneeskunde en
voorzitter congrescommissie Verenso
Anita Seinen, SCEM*

Programma

Dagvoorzitter: *Anne Lefebre*

09.30 uur **Registratie en ontvangst**

09.55 uur **Opening door de voorzitter**

10.00 uur **Nierfalen en elektrolyetstoornissen; een praktische handreiking voor evaluatie gericht op symptoomverlichting**

Wat is relevant voor kwetsbare ouderen en welke praktische, 'eenvoudige' interventies zijn zinvol in het licht van kwaliteit van leven?

• *Dr. Hanneke Joosten*, internist ouderengeneeskunde

10.45 uur **Polyneuropathie**

CIAP veroorzaakt verlies aan spierkracht en gevoelsklachten zoals een doof gevoel, tintelingen, prikkelingen, branderigheid en pijn. Ook kan een wankel looppatroon ontstaan. Wat moet u? • *Spreker uitgenodigd (Neuroloog)*

11.30 uur **Kritische medicatiekeuze bij fragiele ouderen**

Wat is passende farmacotherapie in de behandeling van diabetes en CVRM bij kwetsbare ouderen? Welke afkapwaarden gebruik je en waar zijn deze op gebaseerd? Praktische handvatten om op een zinvolle en veilige manier te demedicaliseren.

• *Dr. Melvin Lafeber*, internist vasculair geneeskundige/klinisch farmacoloog en *Sharon Moerman*, specialist ouderengeneeskunde

12.15 uur **Lunch**

13.15 uur **70+ en een heupfractuur, klusje zo geklaard?**

Een operatie, of is het toch ingewikkelder? Hoe verhouden de verschillende behandelopties zich en wat zijn de nieuwste inzichten m.b.t. pijnstilling? Hoe wordt het klusje geklaard in de samenwerking tussen alle betrokken hulpverleners?

• *Maarten van der Ven*, klinisch geriater

14.00 uur **Herziening Handreiking Bewust stoppen met eten en drinken**

Hoe ziet de nieuwe editie eruit en wat zijn de veranderingen t.o.v. de vorige versie?

• *Dr. Alexander de Graeff*, internist-oncoloog, hospice-arts

14.45 uur **Pauze**

15.15 uur **Defecatieproblemen**

De behandeling kent vele uitdagingen: geweigerde medicatie, immobiliteit, dieet, wisselende registratie, toiletpositie, onbegrepen diarreeklachten enz. Plus herkennen en verlichten van een plotselinge ileus. • *Dr. Pieter Stokkers*, MDL-arts

16.00 uur **Het gesprek bij Functionele Neurologische Stoornissen (FNS)**

Over deze veel voorkomende aandoening bestaan nog diverse misvattingen. N.a.v. stellingen wordt uitleg gegeven over etiologie, diagnostiek, het verschil met nabootsing/simulatie, behandelopties en prognose. • *Dr. Sonja Rutten*, psychiater

16.45 uur **Afsluiting**

Inschrijven

SCEM verwerkt haar inschrijvingen geautomatiseerd. Het online inschrijfformulier vindt u op de subpagina van deze bijeenkomst in de Agenda op www.scem.nl. Hier vindt u tevens de inschrijffvoorwaarden.

Het inschrijfgeld bedraagt: € 279

Voorzitters en sprekers

A.A. Lefebre (dagvoorzitter) • specialist ouderengeneeskunde, Novicare, Best; voorzitter congrescommissie Verenso

Dr. A. de Graeff • internist-oncoloog/hospice-arts, Academisch Hospice Demeter, De Bilt

Dr. J.M.H. Joosten • internist ouderengeneeskunde, MUMC+

Dr. M. Lafeber • internist vasculair geneeskundige/ klinisch farmacoloog/klinisch epidemioloog, Erasmus Universiteit, Rotterdam

S. Moerman • specialist ouderengeneeskunde, Aafje thuiszorg huizen zorghotels

Dr. S. Rutten • psychiater/onderzoeker, Centrum voor Soma & Psyche, Amsterdam UMC

Dr. P.C.F. Stokkers • MDL-arts/opleider, OLVG, Amsterdam

M.J.H. van der Ven MSc • klinisch geriater, Radboudumc, Nijmegen

Doelgroep

Specialisten ouderengeneeskunde, (klinisch) gerieters en verpleegkundig specialisten. Ook interessant voor internisten ouderengeneeskunde

Accreditatie

Aangevraagd bij ABC1 (specialisten ouderengeneeskunde), NVKG en VSR; internisten ouderengeneeskunde kunnen voor accreditatiepunten gebruik maken van de regeling '25% buiten eigen vakgebied'. Bij voldoende belangstelling wordt aanvullende accreditatie overwogen

Datum en locatie

Vrijdag 8 maart 2024
ReeHorst
Bennekomseweg 24
6717 LM Ede

Informatie

0345 - 57 66 42
scem@scem.nl
www.scem.nl

Voor alle bijeenkomsten

SCAN ME

